Zbirka odločb sodne prakse

SKLEP SODIŠČA (peti senat)

z dne 8. novembra 2012*

„Predlog za sprejetje predhodne odločbe — Pomanjkanje zadostnih podatkov o dejanskem in pravnem okviru spora o glavni stvari — Vprašanja, postavljena v okviru, ki izključuje koristen odgovor — Pomanjkanje natančnih podatkov o razlogih, ki upravičujejo nujnost odgovora na vprašanja za predhodno odločanje — Očitna nedopustnost“

V zadevi C-433/11,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Krajský súd v Prešove (Slovaška) z odločbo z dne 10. avgusta 2011, ki je prispela na Sodišče 22. avgusta 2011, v postopku

**SKP k.s.**

proti

**Kveti Polhošovi,**

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi A. Borg Barthet, v funkciji predsednika petega senata, M. Ilešič in M. Safjan (poročevalec), sodnika,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

po opredelitvi generalne pravobranilke

sprejema naslednji

**Sklep**

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov od 5 do 9 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL L 149, str. 22), členov 6(1) in 7(1) Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 288) ter člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

* Jezik postopka: slovaščina.

2 Predlog je bil vložen v okviru spora med SKP k.s. (v nadaljevanju: SKP), stečajnim upraviteljem družbe KFZ Sys s.r.o. (v nadaljevanju: KFZ) in K. Polhošovo zaradi njene izpolnitve pogodbe o obročnem nakupu potrošniškega blaga.

## Pravni okvir

### *Pravo Unije*

#### Listina

3 Člen 47 Listine določa:

„Vsakdo, ki so mu kršene pravice in svoboščine, zagotovljene s pravom Unije, ima pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem v skladu s pogoji, določenimi v tem členu.

Vsakdo ima pravico, da o njegovi zadevi pravično, javno in v razumnem roku odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče. Vsakdo ima možnost svetovanja, obrambe in zastopanja.

Osebam, ki nimajo zadostnih sredstev, se odobri pravna pomoč, kolikor je ta potrebna za učinkovito zagotovitev dostopa do sodnega varstva.“

#### Direktiva 93/13

4 Člen 1(1) Direktive 93/13 določa:

„Namen te direktive je približati zakone in druge predpise držav članic o nedovoljenih pogojih v pogodbah, sklenjenih med prodajalcem ali ponudnikom in potrošnikom.“

5 Člen 2 Direktive 93/13 določa:

„V tej direktivi:

(a) ‚nedovoljeni pogoji‘ pomenijo pogodbene pogoje, opredeljene v členu 3;

(b) ‚potrošnik‘ pomeni vsako fizično osebo, ki v pogodbah, zajetih s to direktivo, deluje za namene, ki so izven njene poslovne ali poklicne dejavnosti;

(c) ‚prodajalec ali ponudnik‘ pomeni fizično ali pravno osebo, ki v pogodbah, zajetih s to direktivo, deluje za namene, ki sodijo v okvir njene poslovne ali poklicne dejavnosti, bodisi na javnopravnem bodisi zasebnopravnem področju.“

6 Člen 3(1) Direktive 93/13 določa:

„Pogodbeni pogoj, o katerem se stranki nista dogovorili posamično, velja za nedovoljenega, če v nasprotju z zahtevo dobre vere v škodo potrošnika povzroči znatno neravnotežje v pogodbenih pravicah in obveznostih strank.“

Direktiva 2005/29

7 Člen 1 Direktive 2005/29 določa:

„Namen te direktive je prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga in doseči visoko raven varstva potrošnikov s približevanjem zakonov in drugih predpisov držav članic o nepoštenih poslovnih praksah, ki škodijo ekonomskim interesom potrošnikov.“

8 Besedilo člena 2 Direktive 2005/29 se glasi:

„V tej direktivi:

(a) ‚potrošnik‘ pomeni vsako fizično osebo, ki v s to direktivo zajetih poslovnih praksah deluje za namene izven svoje trgovske, poslovne, obrtne dejavnosti ali svobodne poklicne dejavnosti;

(b) ‚trgovec‘ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki v s to direktivo zajetih poslovnih praksah deluje za namene v zvezi s svojo trgovsko, poslovno, obrtno dejavnostjo ali svobodno poklicno dejavnostjo, in kogar koli, ki deluje v imenu ali na račun trgovca;

(c) ‚izdelek‘ pomeni vsako blago ali storitev, vključno z nepremičninami, pravicami in obveznostmi;

(d) ‚poslovne prakse podjet[ij] v razmerju do potrošnikov‘ (v nadaljevanju tudi: poslovne prakse) pomenijo vsako dejanje, opustitev, ravnanje, razlag[o] ali tržne komunikacije, vključno z oglaševanjem in trženjem, s strani trgovca, neposredno povezano s promocijo, prodajo ali dobavo izdelka potrošnikom;

[…]“

9 Člen 3(1) in (2) Direktive 2005/29 določa:

„1. Ta direktiva se uporablja za nepoštene poslovne prakse podjetij v razmerju do potrošnikov, kakor je določeno v členu 5, pred, med in po poslovni transakciji v zvezi z nekim izdelkom.

2. Ta direktiva ne posega v pogodbeno pravo in zlasti ne posega v predpise o veljavnosti, sklenitvi ali učinkih pogodb.“

10 Člen 5(1) in (2) Direktive 2005/29 določa:

„1. Nepoštene poslovne prakse so prepovedane.

2. Poslovna praksa je nepoštena, če:

(a) nasprotuje zahtevam poklicne skrbnosti

in

(b) v zvezi z izdelkom bistveno izkrivlja ali bi lahko izkrivljala ekonomsko obnašanje povprečnega potrošnika, ki ga izdelek doseže ali je nanj usmerjen, ali obnašanje povprečnega člana skupine, če je poslovna praksa usmerjena na določeno skupino potrošnikov.“

*Slovaško pravo*

11 V skladu s členom 4(2) zakona št. 71/1992 o sodnih stroških – v različici, ki se uporablja v sporu o glavni stvari – je stečajni upravitelj oproščen plačila sodnih stroškov na podlagi posebnega predpisa zakona št. 7/2005 o stečajnem postopku in prestrukturiranju.

**Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje**

12 Družba DRUKOS a.s. je 13. novembra 2001 s K. Polhošovo sklenila pogodbo o „lizingu“ potrošniškega blaga, v skladu s katero je zadnja po poteku zakupa, to je po plačilu 30 mesečnih obrokov, pridobila lastninsko pravico nad blagom. Zadevna pogodba je vsebovala pridržek lastninske pravice, v skladu s katerim bi K. Polhošová lastninsko pravico pridobila šele z izpolnitvijo vseh obveznosti, torej s plačilom vseh mesečnih obrokov. Cena blaga je znašala 17.270 SKK (569,73 EUR), vendar je ob upoštevanju „lizinga“ K. Polhošová dejansko morala plačati 24.033 SKK (792,83 EUR).

13 Zoper družbo DRUKOS a.s. je bil uveden stečajni postopek in 16. marca 2006 je bila z J. Holecom, ki ima stalno bivališče v Nitri (Slovaška), sklenjena pogodba o odstopu terjatve do K. Polhošove. Ta je s pogodbo z istega dne zadevno terjatev prenesel na družbo MEDIATION KMCH s.r.o., ki je najprej imela sedež v Nitri, nato pa v Banskí Bystrici (Slovaška). Ta terjatev je bila nato s pogodbo z dne 23. februarja 2008 odstopljena družbi IVACO CONSULTANTS LIMITED s sedežem na Sejšelih. Ta družba je 17. maja 2008 s podjetjem AKROPOLIS estates s.r.o., ki je postalo družba KFZ in ima sedež na Slovaškem, sklenila pogodbo o odstopu navedene terjatve.

14 25. julija 2008 je bil razglašen stečaj družbe KFZ.

15 17. marca 2010 je družba SKP pri Okresný súd Poprad vložila tožbo proti K. Polhošovi, s katero je od nje zahtevala plačilo pogodbene kazni, ki je določena za zamudo pri plačilu, v višini 0,1 % dolgovanega zneska na dan in povračilo stroškov, povezanih z izterjavo zahtevanih zneskov. Zadevna pogodbena kazen, ki je zajemala štiriletno obdobje pred vložitvijo tožbe, znaša 987,05 EUR, medtem ko uveljavljani stroški odvetnika znašajo 117,32 EUR.

16 Okresný súd Poprad je s sodbo z dne 22. februarja 2011 to tožbo zavrnilo, ker je zgoraj navedena pogodbena kazen nedovoljen pogoj v potrošniški pogodbi. To sodišče je menilo, da so bile tej kazni dodane zakonske zamudne obresti, tako da sta bili obe obveznosti nesorazmerni in sta povzročili občutno neravnovesje med pravicami in obveznostmi dveh vrst sopogodbenikov v škodo potrošnika.

17 Družba SKP je zoper to sodbo vložila pritožbo pri Krajský súd v Prešove.

18 Kot izhaja iz predložitvene odločbe, je v skladu s slovaško zakonodajo upravitelj podjetja, ki je v stečaju, oproščen plačila sodnih stroškov. V primeru neuspešne tožbe naj bi bili stroški, ki nastanejo potrošniku, v praksi neizterljivi. Zato naj bi bili potrošniki odvrnjeni od tega, da vložijo tožbo proti podjetjem v stečaju in da plačajo odvetniške storitve, to pa naj bi škodilo varstvu njihovih pravic.

19 Ker je Krajský súd v Prešove menilo, da je rešitev spora o glavni stvari odvisna od razlage upoštevnih določb prava Unije, je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člene od 5 do 9 Direktive […] 2005/29 […] razlagati tako, da je za nepošteno poslovno prakso treba šteti tudi prakso gospodarskega subjekta, ki terjatve do potrošnikov odstopi subjektu v stečaju, če potrošnikom ni zagotovljeno povračilo stroškov sodnega postopka, ki izhaja iz potrošniške pogodbe?

2. Če se na prejšnje vprašanje odgovori, da je odstop terjatev do potrošnikov subjektu v stečaju zaradi izterjave v nasprotju s pravom […] Unije:

   (a) Ali se člen 47 Listine […] lahko razlaga tako, da ne nasprotuje temu, da sodni organ, zato da zaščiti potrošnike, ne uporabi oprostitve enotnega prispevka, ki ga zakon določa v korist stečajnega upravitelja, in po potrebi razglasi, ne da bi s tem kršil pravico stečajnega upravitelja do sodnega varstva, ustavitev postopka zaradi neplačila enotnega prispevka za predlog?

   (b) Ali člena 6(1) in 7(1) Direktive […] 93/13 […] nasprotujeta uporabi določbe nacionalnega prava, po kateri je stečajni upravitelj oproščen plačila enotnega prispevka, če tožeča stranka, kadar ni nepoštene poslovne prakse, ne bi bila oproščena plačila navedenega prispevka in bi se zaradi ustavitve postopka izognila sodnemu postopku, ki se nanaša na storitev, ki izhaja iz nedovoljenega pogoja?“

**Dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe**

20 Sodišče lahko, če je predlog za sprejetje predhodne odločbe očitno nedopusten, na podlagi člena 53(2) Poslovnika po opredelitvi generalnega pravobranilca odloči z obrazloženim sklepom, ne da bi nadaljevalo postopek.

*Prvo vprašanje in prvi del drugega vprašanja*

21 Predložitveno sodišče želi s prvim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je poslovna praksa, v skladu s katero gospodarski subjekt terjatve do potrošnikov odstopi podjetju v stečaju, potrošnikom pa ni zagotovljeno povračilo stroškov sodnega postopka, povezanega s potrošniško pogodbo, ki je sklenjena s tem gospodarskim subjektom, nepoštena v smislu Direktive 2005/29. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, predložitveno sodišče s prvim delom drugega vprašanja sprašuje Sodišče, ali člen 47 Listine prepoveduje, da je stečajni upravitelj podjetja, ki je odstopnik teh terjatev, dolžan plačati sodne stroške, kadar od potrošnikov zahteva plačilo denarnega zneska za poplačilo teh terjatev.

22 V skladu z ustaljeno sodno prakso je postopek, uveden s členom 267 PDEU, instrument sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči, s katerim prvo zagotavlja drugim razlago prava Unije, ki jo potrebujejo za rešitev obravnavanega spora (glej zlasti sodbi z dne 16. julija 1992 v zadevi Meilicke, C-83/91, Recueil, str. I-4871, točka 22, in z dne 24. marca 2009 v zadevi Danske Slagterier, C-445/06, ZOdl., str. I-2119, točka 65).

23 Nujnost razlage prava Unije, ki je koristna za nacionalno sodišče, zahteva, naj to sodišče opredeli dejanski in pravni okvir, v katerega so umeščena vprašanja, ki jih zastavlja, ali vsaj razloži dejstva, ki so bila podlaga za ta vprašanja (glej zlasti sodbo z dne 26. januarja 1993 v združenih zadevah Telemarsicabruzzo in drugi, od C-320/90 do C-322/90, Recueil, str. I-393, točka 6, ter sklepa z dne 17. septembra 2009 v zadevi Canon Kabushiki Kaisha, C-181/09, točka 8, in z dne 3. maja 2012 v zadevi Ciampaglia, C-185/12, točka 4).

24 Sodišče je edino pristojno za odločanje o razlagi akta Unije na podlagi dejstev, ki jih navede nacionalno sodišče (sodbi z dne 16. julija 1998 v zadevi Dumon in Froment, C-235/95, Recueil, str. I-4531, točka 25, in z dne 11. septembra 2008 v zadevi Eckelkamp in drugi, C-11/07, ZOdl., str. I-6845, točka 52, ter sklep z dne 23. marca 2012 v zadevi Thomson Sales Europe, C-348/11, točka 43).

25 V obravnavani zadevi predložitvena odločba ne izpolnjuje te zahteve. Zaznamovana je z nejasnostjo in pomanjkanjem natančnih podatkov o dejanskem in pravnem okviru spora o glavni stvari in tako Sodišču ne dopušča, da bi podalo koristen odgovor na zastavljeni vprašanji.

26 Direktiva 2005/29 se na podlagi člena 3(1) v povezavi s členom 2(c) uporablja za nepoštene poslovne prakse podjetij v razmerju do potrošnikov pred, med in po poslovni transakciji v zvezi z nekim izdelkom ali storitvijo.

27 Vendar predložitveno sodišče v odločbi ni pojasnilo, katero ravnanje do potrošnika s strani gospodarskega subjekta, ki je v stečaju, naj bi pomenilo nepošteno poslovno prakso. Natančneje, to sodišče je zgolj podrobno opisalo zaporedne odstope – med gospodarskimi subjekti – terjatve, ki je sporna v sporu o glavni stvari, ni pa navedlo vidikov ravnanja gospodarskega subjekta do potrošnika, ki bi lahko pomenili nepošteno poslovno prakso.

28 Poleg tega je treba tudi dodati, da se zastavljeni vprašanji nanašata na primer odstopa, ki je bil izveden v korist podjetja v stečaju. Vendar pa iz predložitvene odločbe ne izhaja, da postopek v glavni stvari zadeva tak odstop, saj so bili nekateri zaporedni odstopi, navedeni v prejšnji točki, vendarle izvedeni v korist podjetij, ki v trenutku transakcije niso bili v stečaju.

29 Vsekakor je treba ugotoviti, da predložitvena odločba ne vsebuje podatkov o nacionalnem pravnem okviru, ki bi dopuščali sklep, da bo odgovor Sodišča koristen za rešitev spora o glavni stvari.

30 V okviru postopka v glavni stvari naj bi predložitveno sodišče v to, da Sodišču zastavi vprašanja v predhodno odločanje, prepričali pomisleki o veljavnosti zadevnih pogodb o odstopu. Vendar ugotovitev o morebitni nepoštenosti prakse, kot je ta v postopku v glavni stvari, glede na Direktivo 2005/29 neposredno ne vpliva na presojo te veljavnosti (glej sodbo z dne 15. marca 2012 v zadevi Pereničová in Perenič, C-453/10, točki 45 in 46).

31 Zato sta prvo vprašanje in prvi del drugega vprašanja očitno nedopustna.

*Drugi del drugega vprašanja*

32 Z drugim delom drugega vprašanja predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali Direktiva 93/13 nasprotuje temu, da je stečajni upravitelj v skladu z nacionalnimi določbami oproščen plačila sodnih stroškov, medtem ko zadevni gospodarski subjekt, ki ni v stečaju, ni oproščen plačila teh stroškov.

33 To sodišče dejansko želi presojo, ali so nacionalne določbe o sodnih stroških skladne z Direktivo 93/13.

34 Vendar je namen Direktive 93/13 v skladu z njenim členom 1(1) približati zakone in druge predpise držav članic o nedovoljenih pogojih v pogodbah, sklenjenih med prodajalcem ali ponudnikom in potrošnikom. Zato zadeva le pogoje v pogodbah, in ne razdelitve sodnih stroškov, kot je določena v nacionalni zakonodaji.

35 V obravnavani zadevi je edina pogodba, ki jo je gospodarski subjekt sklenil s potrošnikom in ki je predmet spora o glavni stvari ter se nanjo sklicuje predložitvena odločba, pogodba, ki je bila 13. novembra 2001 sklenjena s K. Polhošovo, medtem ko je Slovaška republika pristopila k Evropski uniji šele 1. maja 2004.

36 V skladu z ustaljeno sodno prakso je Sodišče pristojno za razlago prava Unije le glede njegove uporabe v državi članici od dneva njenega pristopa k Uniji (glej sodbe z dne 10. januarja 2006 v zadevi Ynos, C-302/04, ZOdl., str. I-371, točka 36; z dne 14. junija 2007 v zadevi Telefónica O2 Czech Republic, C-64/06, ZOdl., str. I-4887, točki 22 in 23, in z dne 15. aprila 2010 v zadevi CIBA, C-96/08, ZOdl., str. I-2911, točka 14, ter sklep z dne 11. maja 2011 v zadevi Semerdžiev, C-32/10, točka 25).

37 Zato je treba zaključiti, da je drugi del drugega vprašanja očitno nedopusten.

38 Ob upoštevanju navedenega je treba na podlagi člena 53(2) Poslovnika Sodišča ugotoviti, da je ta predlog za sprejetje predhodne odločbe očitno nedopusten.

**Stroški**

39 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) sklenilo:

**Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je Krajský súd v Prešove (Slovaška) vložilo z odločbo z dne 10. avgusta 2011, je očitno nedopusten.**

Podpisi